

Cuprins

<i>Natalie Depraz</i>	5
<i>Precizări și mulțumiri</i>	13
<i>Prefață. Strălucirea ascunsă a viului</i> (Bertrand Vergely)	17
Cuvânt-înainte	
CORPUL SLĂVIT CA SPAȚIU PRACTIC	
AL COTIDIANULUI NOSTRU	25
Capitolul I	
SLAVA CORPULUI ÎN INIMA SIMȚURILOR	27
A. Punerea în joc a corpului în „rugăciunea inimii”	
(Părinții neptici)	30
Introducere: contextul	30
1. Un dublu ghidaj atențional: respirația și repetiția	
numelui lui Iisus	33
a. Suporturi corporale ale atenției	33
b. <i>Nēpsis</i> (trezie): prima calitate a atenției	34
c. <i>Hēsychia</i> (liniștea și tăcerea): a doua calitate	
a atenției	35
d. <i>Prosochē</i> : sânguința aplicată a sufletului	
ca menținere a atenției	37
1'. Calități ale atenției și gesturi reductive	39
a'. Cadrul practic, un <i>analogon</i> al suspendării ..	40

b'. <i>Nēpsis</i> , un <i>analogon</i> al conversiei reflexive . .	41
c'. <i>Hēsychia</i> , un <i>analogon</i> al faptului de a-lăsa-să-fie	42
d'. <i>Prosochē</i> , o menținere în prindere	43
2. Corpul dorinței	45
a. Între plăcerea și suferință: lucrul asupra patimilor (<i>pathēmata</i>) o <i>via negativa</i> spre nepătimire (<i>apatheia</i>)	46
b. Carnea afectelor, virtutea ca primire a dorinței: <i>via positiva</i> spre nepătimire	49
c. Inima corp al corpului: <i>plērophoria</i>	51
2'. Calitățile emoționale ale rugăciunii și formele radicale de reducere afectivă	54
a'. Negare a intereselor compulsive și a tendințelor lumești: spectatorul dezinteresat ca observator al patimilor	54
b'. Convertire a patimii pulsionale într-o etică a dorinței: <i>ēthos</i> -ul detașat al spectatorului fenomenologizant	55
c'. Reducția radicalizată la auto-afectare	56
B. O practică experimentală a simțirii slăvite: „aplicarea imaginativă și afectivă a simțurilor” (Ignațiu din Loyola, † 1556)	58
Introducere: „exerciții spirituale” și „rugăciune a inimii”	58
1. Noțiunea de „exercițiu spiritual” în Antichitate: Ignațiu, un produs târziu, dar înscris în continuitatea moștenirii antice?	59
2. Versiunea ignațiană a „rugăciunii inimii”: pragmatica ei fenomenologică	62
3. Har divin și aplicare a simțurilor: care valență? .	64
4. Rolul imaginației: o singularitate a exercițiului ignațian	66
5. La proba afectului	68
a. Pătimirea lui Hristos: de la afectare la afectare <i>via nepătimirea</i>	70

b. Afectele lui Hristos în timpul vieții sale de om .	73
Concluzie: o fenomenologie a rugăciunii în exercițiu .	75
C. <i>Simțurile spirituale</i> : o hiperestezie a cărnii	
(Origen/Macarie)	76
Problematica	76
Originea învățaturii: „carnea” simțurilor spirituale .	78
1. O sensibilitate intensificată: rolul visului	
și al imaginației	82
2. Simț divin și pluralitate senzorială	84
3. <i>Dulcedo Dei</i> : nemijlocirea sinestezică a simțirii .	87
D. Tipologia <i>fenomenului slăvit</i>	95
1. Reducția slăvită	95
2. „Cum”-ul donației cărnii: valența păcat/slavă . . .	99
3. Harul corpului, lucrătorul slavei	106
4. Plasticitatea cărnii de slavă: criteriul dinamic	
al calităților fenomenologice	110
5. Fenomenul slăvit: un fenomen cotidian	116
Concluzie	124
Capitolul II	
SLĂVIREA CORPULUI ÎN MOMENTUL KENOZEI SALE .	127
Introducere: o experiență a năruirii de sine	127
A. Hristos ca kenoză: timpul unei goliri radicale	130
1. O experiență negativă de pasivitate	133
2. A te șterge pentru a străluci: emoția primirii	134
3. O antinomie: sărăcia supraabundentă	135
B. Mărturisirea ca kenoză: o ucenicie cotidiană	
a desprinderii de sine	136
1. Cotidianul kenozei: o limită a descrierii	136
2. A ne mărturisi/spovedi: a ne pierde pentru a ne regăsi	137
C. Creația ca kenoză: auto-antecedenta slăvirii	140
1. Neputința lui Dumnezeu	141

2. De la Întrupare la Treime: construcția alterității (unitate, dualitate, pluralitate, non-dualitate) . . .	143
3. De la Treime la Întrupare: auto-antecedenta	146
D. Răbdarea ca kenoză: durata clipei	147
Introducere	147
1. Avansul prezentului viu ca dinamică non-liniară .	149
2. O <i>epochē</i> evagriană a prezentului viu: clipa pură ca răbdare	151
a. Negativitatea akediei: prăbușirea, și antidotul său, răbdarea	153
b. Prezent viu și fluctuație mobilă a akediei: valența emoțională aflată în joc	154
c. Clipă pură și răbdare	156
3. <i>Epochē</i> husserliană a prezentului viu: proba clipei pure și geneza individuării temporale	159
Concluzie	163
Capitolul III	
FENOMENUL SLĂVIT LA PROBA LUMINOZITĂȚII SALE	165
Introducere: de la corpul luminat la corpul iluminat . .	165
A. Paradigma luminii în fenomenologie: statutul luminozității corpului	167
1. Clar-obscurul opacității și al transparenței	168
2. Invizibilitatea radicală a experienței noastre senzoriale	170
3. Preaplînul de lumină: absolutul fulgerării între orbire și uimire	171
4. Luminozitatea interioară la răscrucea fenomenologiei și misticiei: surâsul feței	171
B. Experiența de transformare spirituală a corpului: de la cotidian la experiența-limită	174
1. Iluminarea corpului prin rugăciunea inimii	174

2. Venerarea icoanei: vedere și pipăire, experiența unei atingeri vizuale	176
3. Episodul Schimbării la Față	181
C. Faptul de a apărea ca trans-apariție: între putere de incandescență și luminozitate estompată	185
1. Sensurile contrastate ale lui <i>doxa</i> : <i>de la părere/opinie („doxic”) la slavă („doxal”)</i>	186
2. Docketism și fenomenologie	191
a. Limitele dualismului: apariția ca o contra-aparență și carnea ca o contra-imagine	191
b. „Îmbrăcând carne”: semnificația non-duală adică antinomică a docketismului	199
c. <i>Dokēsis</i> ca fenomenalitate slăvită	211
D. Pentru o fenomenologie a iluminării	213
1. Calea rapidă a misticii: modul de a fi al corpului iluminat	214
2. Calea cotidianului, o cale graduală: procesul iluminării	214
Concluzie	215

Capitolul IV

CORPUL MISTIC: PENTRU O FENOMENOLOGIE

A COMUNIUNII	217

Introducere: cum practica solitară a rugăciunii inimii permite dobândirea unei „stări euharistice”	217

A. Experiența empatică și limitele ei: care fenomenologie a Comuniunii?	219
1. Ce empatie în experiența Comuniunii?	220
2. Euharistia, comuniune a cărnii, și statutul inter-corporeității carnale	223
a. Un dar absolut al Corpului său: Euharistia, o intersubiectivitate asimetrică	223
b. „Transsubstanțiere” și reducția la carne	224

c. Prezență reală și donație „în carne și oase” (<i>Leibhaftigkeit</i>)	226
d. Măncare a Euharistiei și încorporare a cărnii (<i>Verleiblichung</i>)	227
e. Transfigurare a cărnii de către carne și co-corporalitate carnală	229
3. Comuniunea martirului în moarte și imaginarea empatică a morții celuilalt	232
a. Participare imitativă a martirului și transpunere în imaginație	232
b. A trăi Pătimirea lui Hristos și a suferi suferința celuilalt	234
c. Se poate trăi moartea altuia?	239
B. <i>Ekklēsia</i> -Hristos, Același: Corpul mistic	240
Introducere	240
1. Comuniunea Sfinților și generativitatea comunitară	241
a. Biserica, comunitate instituită de practici intersubiective: euharistie, iubire și rugăciune	241
b. Generativitatea Bisericii, o nelimitare a empatiei?	246
2. Corp mistic: verticalitate, invizibilitate, trans-istoricitate	247
a. Abordarea henryană a corpului mistic: experiența celuilalt	248
b. Corpul mistic I: Comuniunea Sfinților	250
c. Corpul mistic II: Hristos	252
3. De la corpul mistic la corpul slăvit: avansare spre o teo-fenomenologie practică	254
a. Despre generativitatea corpului mistic: îndumnezeirea	254
b. De la îndumnezeire la slăvire: corpul slăvit	255
c. Despre generativitatea corpului mistic: întunecarea	258
4. Concluzie: limita umanului, singurătatea	259
Concluzie	260

Capitolul V

„STILUL ORAL” AL LUI HRISTOS:

CARE ANTROPOLOGIE?	263
A. <i>Erōs</i> -ul lui Hristos	264
1. De la fenomenologia cărnii la inversarea <i>erōs</i> -ului	265
a. Fenomenologii ale erotizării cărnii	265
b. Fenomenologii a-teologice ale erotismului	270
c. Un realism erotic non-relațional: care inversare teologică?	277
2. Erotizarea relației: între psihanaliză și fenomenologie	280
a. Dorință și plăcere: creștinismul revizitat de psihanaliză	281
b. Fenomenologia relației erotice: interpulsionalitatea	289
3. Pentru o teo-fenomenologie a <i>erōs</i> -ului	291
a. Energia dincolo de intenționalitate și de extaz	292
b. <i>Erōs</i> -ul relațional	293
B. <i>Ēthos</i> -ul lui Hristos, proto-fenomenolog?	296
1. Atitudinea lui Hristos, o atitudine fenomenologică exemplară	296
2. Figura lui Hristos ca autoritate critică	302
a. Virtutea dialogului în învățătură și ucenicie	304
b. Funcția imitării empatice	305
c. Transmitere întrupată și autoritate a persoanei	309
C. <i>Tropos</i> -ul lui Hristos	311
1. Contra <i>logos</i> -ului hermeneutic, care <i>logos</i> tautologic?	314
2. Menținerea dualității în descriere și necesitatea unei conversii a <i>logos</i> -ului în <i>tropos</i>	321
a. Descrierea henryană a <i>logos</i> -ului vieții	322
b. A întrupa <i>logos</i> -ul: trecerea la „ <i>tropos</i> ”	326
3. Practica tautologică, condiție a <i>tropos</i> -ului antinomic ca mod de viață non-duală	328
a. Practica antinomie, o practică hristică a lui <i>epochē</i>	328
b. <i>Tropos</i> -ul tautologic henryan ca punct de impuls al antinomie hristice	332

Concluzie

MICĂ METODĂ DE TEO-FENOMENOLOGIE PRACTICĂ	335
§ 1. Rolul ancilar, de „slujnică”, al fenomenologiei ca metodă în teologie	336
§ 2. Constituirea fenomenologiei ca hermeneutică prin ștergerea urmelor ei teologice	337
§ 3. Căutarea unei încrucișări: filozofia religiei	340
§ 4. Metoda: co-generativitate a fenomenologiei și a teologiei	342
§ 5. Orizontul unei metafizici practice	344
§ 6. Pariul: a pune în lucrare o descriere a corpului de slavă	346
§ 7. Corpus și orientare: teologia mistică și practică a Bisericii Răsăritului	350
A. Co-generativitatea categoriilor experiențiale fenomenologice și ortodoxe	350
B. Co-adevare între primatul fenomenologic al experienței și practica experiențială a isihaiștilor	352
§ 8. Metode fenomenologice în acțiune	354
§ 9. Carnea: un concept antinomic	355
A. Echivocitatea contextului paulin și ioaneic: <i>sōma</i> , <i>sarx</i> , <i>pneuma</i>	356
B. Univocitatea contextului filozofic: <i>sōma</i> , <i>psychē</i> , <i>nous</i>	357
C. Dinamica non-onto-teo-logică — ebraică — a cărnii: <i>basar</i> , <i>ruah</i> , <i>nefesh</i>	357
D. De la creștinism la fenomenologie: ambivalența unei analogii	358
<i>Lexic fenomenologic</i>	361